

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

О.В. Поркуян

01.

2016 р.

Проект рішення підготували:
Голова комісії: Горбунов М.І.
Члени комісії: Завацька Н.Є.
Костирко Л.А.

РІШЕННЯ

Вченої ради Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля

“ 29 ” січня 2016 р.

Протокол № 5

Науково-дослідна робота
в університеті: підсумки за 2015 рік
і завдання на 2016 рік

Заслухавши інформацію проректора з наукової роботи Потапенка Е.В. про виконання плану науково-дослідних робіт (НДР) за 2015 р. і формування завдань на 2016 р., Вчена рада відзначає, що основними завданнями з наукової діяльності університету в 2015 р. були:

- підготовка кадрів вищої кваліфікації;
- забезпечення виконання в університеті фундаментальних та прикладних НДР;
- впровадження результатів НДР та створення конкурентоздатних розробок;
- забезпечення участі студентів у різних формах НДР;
- забезпечення ефективності роботи спеціалізованих вчених рад з захисту дисертацій;

За підсумками роботи у 2015 році майже всі показники наукової діяльності університету, за винятком деяких, залишилися на рівні попереднього року. В табл.1 наведені результати наукової діяльності університету за 2013-2015 роки.

Визначні події у сфері наукової діяльності університету.

- Завідувач кафедри технології органічних речовин, палива та полімерів факультету хімічної інженерії проф., д.т.н. **Суворін О.В.** став **лауреатом Державної премії України у галузі науки і техніки** за розробку нових технологій одержання продуктів хімічної та нафтопереробної промисловості;

- Доцент кафедри оподаткування та соціальної економіки інституту економіки і управління к.е.н. **Ліхоносова Г.С.**:
 - за реалізацію власних наукових ініціатив, розвиток наукового та освітянського потенціалу як Луганщини, так і країни в цілому, стала лауреатом премії в конкурсі «**Молода людина Луганщини 2015**» в номінації «**Молодий вчений року**»;
 - за особисті досягнення у науковій діяльності, що становлять національне надбання отримала **Премію Кабінету Міністрів України** у номінації «**За наукові досягнення**»;
 - отримала диплом та винагороду за зайняте **III місце у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт молодих вчених імені М.І. Туган-Барановського** за напрямом «Податкові аспекти економічного розвитку України» за особисту монографію «Податкові важелі відтворення та розвитку населення»;
- Доценти кафедри залізничного транспорту інституту транспорту і логістики к.т.н. **Кравченко К.О.** та к.т.н. **Ноженко О.С.** отримали міжнародний грант на наукове стажування в університеті Словаччини.

Згідно з результатами рейтингового оцінювання вишів України, проведеного інформаційно-освітнім ресурсом «Освіта.іа», університет у консолідованому рейтингу займає **25** місце з 286, як і у попередній рік. Серед університетів Сходу України університет займає **6** місце (у 2014 р.-8) та **1** серед університетів Луганщини. У рейтингу «ТОП-200 Україна» університет займає **34** місце (у 2014 р.- 27), а у наукометричній базі SCOPUS за результатами посилань на публікації науковців університету займає **32** місце (зі 119 вишів України, які задіяні у рейтингу, у 2014 році - **55**).

Кадрове забезпечення наукової діяльності в університеті

Впродовж 2015 року продовжувалося скорочення штатної кількості різних категорій працівників університету, а саме викладацького складу близько **30 %** (звільнилося близько **20** докторів наук).

Науковий потенціал університету на кінець **2015** року складав **482** працівників, з них **457** штатних (у 2014 році складав **671** працівник, з них **637** штатних науково-педагогічних працівників, **20** сумісників, **14** наукових працівників).

У виконанні фундаментальних та прикладних досліджень, фінансування яких здійснювалося за рахунок бюджетних асигнувань взяли участь **23** доктори та **34** кандидатів наук, **15** аспірантів та **7** штатних співробітників. В цілому у виконанні різних форм НДР з оплатою праці взяло участь **107** науково-педагогічних та наукових працівників, з них 65 сумісників (у 2014 році - **144**), що становить **22%** від загальної кількості наукового потенціалу.

У 2015 році співробітниками університету було захищено **6** докторських та **22** кандидатських дисертацій. Кількість спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій станом на 1 січня 2016 року становить – **7** (у 2014 - **15**). Захисти дисертацій проводилися у **6** спецрадах університету.

У спецрадах університету було захищено **8** докторських та **40** кандидатських дисертацій (у 2014 році – **16** докторських і 81 кандидатських дисертацій). Найбільш ефективно працювали спецради:

Д 29.051.06 – Голова ради проф. Шевченко Г.П. (**4** докторських та **14** кандидатських дисертацій);

Д 29.051.01 – Голова ради проф. Бузько І.Р. (**4/11**);

К 29.051.11 – Голова ради проф. Завацька Н.Є. (**8** канд.);

Д 29.051.03 – Голова ради проф. Голубенко О.Л. (**0/4**);

К 29.051.08 – Голова ради проф. Глікін М.А. (**3** канд.).

Найкращих результатів з підготовки кадрів вищої кваліфікації досягли:

- інститут економіки і управління (**3** докторських і **4** кандидатських дисертацій);
- філологічний факультет (**1/8**);
- інститут хімічних технологій (м. Рубіжне) (**1/4**);

Протягом року проводилась атестація науково-педагогічних кадрів. Рішенням Вченої ради присвоєно вчені звання професора **5** докторам наук та доцента – **32** кандидатам наук.

Фінансування наукових досліджень в університеті

Тематичний план наукових досліджень університету на 2015 рік включав **9** науково-дослідних робіт, які виконувалися за кошти загального фонду Держбюджету (у 2014 році - **44** науково-дослідні роботи, з яких **16** – виконувалися за рахунок коштів загального фонду Держбюджету, **28** - за рахунок коштів спеціального фонду Держбюджету за договорами із замовниками).

Науково-дослідні роботи, які виконувались за держбюджетним замовленням (9 робіт), профінансовані державою у розмірі – **2 млн. 056 тис. грн.** (у 2014 році - **2 млн. 312 тис. грн.**, у 2013 році – **3 млн. 403 тис. грн.**), що відповідає плановим показникам.

НДР за господарчими договорами з підприємствами у 2015 році не виконувались (у 2014 році виконувались на **6** факультетах базового ВНЗ, обсяг фінансування становив **544 тис. грн.**).

Пошук додаткових джерел фінансування проводився через участь у різних конкурсах проектів:

- на конкурс проектів, фінансування яких здійснюється за рахунок Державного бюджету подано **9** проектів;
- до програми Європейської Комісії “Горизонт – 2020” науковцями університету подано **5** проектів (*інститут транспорту і логістики*);
- на отримання гранту Президента України для підтримки наукових досліджень молодих вчених подано **1** проект (*інститут хімічних технологій (м. Рубіжне)*);
- на премію Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України подано **1** проект (*інститут економіки та управління*);

Інноваційно-інвестиційна діяльність

Традиційно на високому рівні було організовано роботу по створенню та охороні об'єктів права інтелектуальної власності. За звітний період подано **77** (**питомий/показник - 0,16**) заявок на винаходи та корисні моделі (у 2014 році - **92, п/п- 0,14**, у 2013 році – **322, п/п- 0,22**) та отримано **74** (**п/п-0,15**) охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності (у 2014 році – **147, п/п – 0,22**, у 2013 році - **401, п/п-0,28**).

Найкращих результатів з винахідницької діяльності досягли:

- кафедра залізничного транспорту (подано **39** заявок та отримано **17** патентів);
- кафедра підйомно-транспортної техніки (**10/8**);
- НДІ “Іскра” (**7/6**);
- Кафедра легкої і харчової промисловості (**4/3**);
- кафедра машинобудування, верстатів та інструментів (**4/2**);
- кафедра логістичного управління та безпеки руху на транспорті (**6/0**).

Лідерами серед винахідників є: проф. Горбунов М.І. (**42/17**), доц. Кравченко К.О. (**14/12**), доц. Бойко Г.О. (**10/8**), доц. Могила В.І. (**14/2**), проф. Марченко Д.М. (**7/6**).

З метою підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості наукових розробок університету протягом 2015 року здійснювалися такі заходи:

- університет прийняв участь у Всеукраїнському конкурсі «Винахід року – 2015. На конкурс було представлено **3** пропозиції (*кафедра залізничного транспорту, кафедра підйомно-транспортної техніки*);
- інформація щодо університетських розробок та досліджень розповсюджувалась через наукові конференції.

Університет став організатором **23** наукових конференцій (у 2014 році – **44**, у 2013 р. - **49**), серед яких: 13 міжнародних, 8 Всеукраїнських, 2 регіональних конференцій.

Підтвердили статус міжнародних конференцій та провели заходи на високому рівні кафедри-організатори: педагогіки (*зав. кафедрою – проф. Шевченко Г.П.*), соціальної та практичної психології (*зав. кафедрою – проф. Завацька Н.Є.*), філософських та гуманітарних дисциплін інституту хімічних технологій (м. Рубіжне) (*зав. кафедрою – доц. Журба М.А.*).

На високому рівні були проведені Всеукраїнські конференції, серед яких слід відзначити XI-ту Всеукраїнську науково-практичну конференцію з міжнародною участю “Соціально-психологічні проблеми гендерної стратифікації суспільства” (зав. кафедрою психології – проф. Бохонкова Ю.О.) та Всеукраїнську науково-технічну конференцію “Актуальні проблеми науково-промислового комплексу регіонів” (зав. кафедрою екології інституту хімічних технологій (м. Рубіжне) – проф. Попов С.В.).

Наукові публікації

У 2015 році в університеті видавалися **8** наукових збірників та Вісник СНУ ім. В.Даля (у 2014 році – **17** збірників). Вісник університету у 2015 році пройшов перереєстрацію у МОН України за напрямком технічні науки.

Науковцями університету за результатами наукових досліджень в 2015 році опубліковано:

- **31** монографію, **п/п-0,06** (у 2014 році – **60**, **п/п-0,09**, у 2013 році – **124**, **п/п-0,09**),
- **24** навчальних посібники, **п/п-0,05** (у 2014 році – **21**, **п/п-0,03**, у 2013 році – **91**, **п/п-0,06**),
- **5** підручників (у 2014 році – **4**, у 2013 році – **11**)
- **823** наукових статей, **п/п - 1,7** (у 2014 році – **1335**, **п/п-2,0**, у 2013 році – **3195**, **п/п-2,2**), у т.ч. за кордоном – **121**, **п/п-0,25** (у 2014 році – **282**, **п/п - 0,42**, у 2013 р. – **699**, **п/п-0,5**).

У виданнях, що входять до наукометричних баз даних опубліковано **178** наукових статей, **п/п – 0,37** (у 2014 році – **148**, **п/п – 0,22**). Збільшення кількості публікацій та посилання на них дозволило університету переміститися у рейтингу наукометричної бази Scopus з 55 місця на 32 місце. Найкращих результатів за цим показником досягли:

- Інститут хімічних технологій (м. Рубіжне) – **38** статей;
- інститут економіки і управління – **23** статті;
- філологічний факультет – **23** статті;

В цілому найкращих результатів за кількістю наукових публікацій (за питомим показником) досягли:

- кафедра оподаткування та соціальної економіки (**61** публікація, **п/п- 14,3**);
- кафедра правознавства (**116**, **п/п-14,0**);
- кафедра залізничного транспорту (**62**, **п/п-12,4**);
- кафедра логістичного управління та безпеки руху на транспорті (**144**, **п/п-9,62**);
- кафедра практичної психології та соціальної роботи (**79**, **п/п-9,0**).

Науково-дослідна робота студентів та молодих вчених

Студенти університету набувають практичних навичок і проводять науково-дослідні роботи на базі всіх структурних підрозділів університету.

У наукових дослідженнях з оплатою праці у 2015 р. брали участь **15** аспірантів та **3** студенти (у 2014 році – **22** студенти, у 2013 році – **61**).

За звітний період студентами опубліковано **446** наукових праць (п/п-**0,15**) (у 2014 році – **1192** (п/п-**0,20**), у 2013 році – **2094**), з них самостійно статей – **3** (у 2014 році – **77**, у 2013 р. – **151**), статей у співавторстві – **69** (у 2014 році – **165**), самостійно тез – **88** (у 2014 році – **308**), тези у співавторстві – **286** (у 2014 році – **642**).

Найкращих результатів за кількістю студентських наукових публікацій досягли:

- юридичний факультет – **105** публікацій (п/п-**0,6**);
- інститут транспорту і логістики – **72** публікації (п/п-**0,22**);
- інститут міжнародних відносин – **23** публікації (п/п-**0,18**);
- інститут хімічних технологій (м. Рубіжне) – **62** публікації (п/п-**0,14**);
- факультет інформаційних технологій та електроніки – **51** публікація (п/п-**0,14**).

Разом зі студентами університету подано **5** заявок на об'єкти інтелектуальної власності (у 2014 році – **17**, у 2013 році – **50**) та отримано **14** патентів (у 2014 році – **28**, у 2013 році – **34**).

Найкраще винахідницька діяльність серед студентів поставлена на кафедрах: легкої і харчової промисловості (**3** заявки), підйомно-транспортної техніки (**2** заявки).

Студентами університету на Всеукраїнські конкурси студентських наукових робіт у 2015 році було подано **7** робіт (у 2014 році – **55**, у 2013 році – **50**). Отримано **3** дипломи за призові місця (у 2014 році – **17**, у 2013 році – **13**), з них **1** за друге місце (кафедра політології та міжнародних відносин), **2** за третє місце (кафедра транспортних технологій та кафедра електромеханіки, метрології та приладів).

На високому рівні у 2015 році було проведено **10** наукових конференцій студентів, аспірантів та молодих вчених (у 2014 році – **20**, у 2013 р. – **27**), з них **1** міжнародна, **9** всеукраїнських. Високим рівнем організації та ефективністю в роботі відзначилися наступні конференції:

- IV- Міжнародна науково-практична конференція молодих учених, аспірантів і студентів «Сучасні проблеми гуманітарної науки і практики: філософський, психологічний та соціальний вимір» (кафедра практичної психології та соціальної роботи);
- Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Логістичне управління та безпека руху на транспорті» (кафедра логістичного управління та безпеки руху на транспорті);

- Всеукраїнська науково-практична конференція «Електронні апарати та істери. Проблеми створення. Перспективи розвитку» (*кафедра електронних апаратів*);
- Всеукраїнська науково-практична конференція «Майбутній науковець – 2015» (*кафедра загальної та фізичної хімії*).

Найкращих результатів з організації наукової роботи студентів та молодих вчених досягнуто: в інституті транспорту та логістики, на юридичному факультеті, в інституті хімічних технологій (м. Рубіжне), на факультеті інформаційних технологій та електроніки.

Разом з тим Рада відзначає певні недоліки в науковій діяльності університету, а саме:

- залишається недостатньо високою ефективність використання наукового потенціалу університету; лише **22%** науково-педагогічних працівників приймають участь у виконанні НДР з оплатою праці (усі працюють за держбюджетом);
- в університеті вперше за останні роки не було фактичного надходження коштів за господарчими договорами з підприємствами; у 2015 року не було укладено жодного господарчого договору з підприємствами;
- різко скоротилася кількість видань збірників наукових праць університету; не усі наукові видання університету відповідають вимогам до фахових видань України; жодне з періодичних видань університету не зареєстровано в реферативній базі даних SCOPUS;
- робота більшості спільних філій НАН і МОН України в університеті недостатньо ефективна;
- визначилася тенденція різкого спаду наступних показників НДРС: залучення студентів до виконання НДР з оплатою праці; кількості робіт, поданих на конкурси студентських наукових робіт; кількості заявок, поданих на корисні моделі та винаходи; кількість публікацій самостійних та у співавторстві.

ВЧЕНА РАДА ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Доповідь проректора з наукової роботи Потапенка Е.В. про підсумки науково-дослідної роботи університету за 2015 рік взяти до відома. Обговорити матеріали доповіді на вчених радах факультетів та інститутів університету.

Термін – до 31.03.2016 р.

Відповідальні – декани факультетів, директори інститутів.

2. Забезпечити виконання в повному обсязі держбюджетних фундаментальних та прикладних НДР. Підготувати та затвердити в МОН

України тематичний план наукових досліджень на 2016 рік. Результати виконання НДР один раз на пів року заслуховувати на секціях за фаховими напрямками науково-галузевої ради університету.

Термін – протягом 2016 р.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, керівники НДР.

3. Здійснити заходи з укладання господарчих договорів з виконання НДР, надання послуг підприємствам на всіх кафедрах факультетів та інститутів. Запровадити кожній кафедрі пошук інвесторів через мережу Internet та участь у тендерах на науково-дослідні роботи та послуги. Розглянути це питання на засіданнях наукових рад факультетів, інститутів.

Термін – до 31.03. 2016 р.

Відповідальні - проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами.

4. Здійснити заходи щодо комерціалізації результатів наукових досліджень та пошуку інвесторів на розробки науковців університету. Підготувати каталог наукових розробок університету, готових до впровадження.

Термін – до 30.06. 2016 року.

Відповідальні - проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, керівники НДР.

5. Забезпечити подальше зростання кількості наукових публікацій у фахових наукових виданнях з високим показником імпаکت-фактору. Кожному доктору наук опублікувати не менше 2-х статей у виданнях, які входять до наукометричних баз даних, а кожному кандидату наук – не менше однієї наукової статті.

Термін – протягом 2016 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами.

6. Забезпечити відповідність наукових видань університету вимогам фахових видань „України. Продовжити підготовчі роботи та забезпечити реєстрацію періодичних наукових видань університету в реферативній базі даних SCOPUS.

Термін – протягом 2016 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, головні редактори збірників, завідувач видавництвом.

7. Забезпечити виконання викладачами індивідуальних планів за розділом «Наукова робота». Укладання контрактів на продовження трудових відносин здійснювати лише за умови виконання індивідуальних планів за розділом «Наукова робота». Внести зміни до норм часу за показниками

наукової роботи (друга половина дня роботи викладача) з урахуванням рівня наукових публікацій та сучасних вимог до них.

Термін – протягом 2016 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами.

8. Посилити відповідальність наукових керівників здобувачів наукових ступенів за ефективність використання бюджетних коштів. Забезпечити захист працівниками університету не менше 5 докторських та 30 кандидатських дисертацій за рік. Завідувачам кафедрами скласти та надати до НДЧ план – графік захисту дисертацій співробітниками кафедр до 15 лютого 2016 року.

Термін - протягом 2016 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами, наукові керівники.

9. Забезпечити активну участь студентів у виконанні різних форм НДР. Зобов'язати всіх наукових керівників держбюджетних НДР залучати до їх виконання студентів з оплатою праці (не менше 10 % фонду заробітної плати).

Термін - протягом 2016 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами, керівники НДР.

10. Взяти активну участь у другому етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Кожній випусковій кафедрі подати на конкурс не менше однієї роботи.

Термін – 29 лютого 2016 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами, наукові керівники.

11. Поновити наукову співпрацю з установами НАН України. Скласти плани робіт спільних філій НАН та МОН України на 2016 рік.

Термін – до 29 лютого 2016 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник НДЧ, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами, наукові керівники.

12. Посилити роботу з отримання міжнародних грантів на проведення наукових досліджень. Кожному інституту (факультету) подати заявки на отримання грантів від міжнародної програми « Горизонт 2020 » та інших фондів, програм.

Термін – протягом 2016 року.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами.

13. Провести огляд-конкурс на кращий підручник в університеті, виданий співробітниками та висунути переможця конкурсу на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки.

Термін – протягом 2016 року.

Відповідальні – проректор з наукової роботи, директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедрами, директор наукової бібліотеки, завідувач видавництвом.

14. Контроль за виконанням рішення покласти на проректора з наукової роботи Потапенка Е.В.

Вчений секретар

Г.О. Бойко

Таблиця 1

Характеристика науково-дослідної роботи

№	Показник	Рік		
		2013	2014	2015
1.	Обсяги фінансування НДР, тис.грн	4441,3	2856,2	2056,0
	в т.ч.:			
	- держбюджетних НДР;	3403,7	2312,2	2056,0
	- за міжнародними програмами;	169,2	--	-
	- за іншими програмами;	60,0	--	-
	- госпдоговірні НДР:	808,7	544,0	-
	- кафедри базового вузу;	686,9	508,0	-
	- НДЛ ТЕД;	78,4	--	-
	- НДІ прикладної екології;	--	--	-
	- технологічний інститут (м.Сєверодонецьк);	40,4	36,0	-
	- Рубіжанський інститут хімічних	--	--	-
	- КраФІМ;	--	--	-
	- Антрацитівський ф-т гірн. і трансп.	3,0	--	-
2.	Кількість НДР, які виконувались протягом року	102	28	9
3.	Захищено дисертацій (разом):	83	97	28
	в т.ч.: кандидатських;	66	81	22
	докторських.	17	16	6
4.	Кількість наукових праць, опублікованих протягом року (разом):	6481	3046	1753
	із них: - монографій, навч. посіб., підручники (одиниць);	225	85	60
	- публікацій в наукових журналах/ міжнародних;	3195/486	1335/282	858/121
	- інші.	3061	1626	835
5.	Кількість експонатів, представлених на виставках:	39	15	-
6.	Кількість отриманих нагород (разом):	47	17	4
	в т.ч.: - міжнародних і державних премій;	-	--	3
	- нагород на виставках, конференціях;	47	17	1
7.	Кількість отриманих охоронних документів:			
	- патентів на винаходи/ корисні моделі;	6/379	8/139	12/62
	- подано заявок;	322	92	77
8.	Кількість проведених наукових	49	44	23
	з них міжнародних	25	25	13